

ΘΕΣΜΟΙ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΝΙΚΟΣ ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ

ΕΥΡΩΠΗ
& ΚΟΣΜΟΣ

Γιάννος Κατσουρίδης¹

Η ανάδειξη Τατάρ στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας: μια ανάλυση του αποτελέσματος και των πιθανών επιπτώσεων

Εισαγωγικές σημειώσεις

Οι Τουρκοκύπριοι (και οι έποικοι) ψηφοφόροι εξέλεξαν την Κυριακή 18 Οκτωβρίου τον ηγέτη της κοινότητας τους (τον «πρόεδρο») μέσα από μια διαδικασία δύο γύρων ψηφοφορίας. Ο Ερσίν Τατάρ αποτελεί τον 5ο κατά σειρά «πρόεδρο» της ούτω καλούμενης Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου («ΤΔΒΚ»), το παράνομο μόρφωμα που ανακήρυξε και αναγνωρίζει μόνο η Τουρκία από το 1983.

Εισαγωγικά, να σημειώσουμε ότι το πολιτικό σύστημα στην κατεχόμενη Κύπρο είναι ένα μείγμα ημιπροεδρικού και κοινοβουλευτικού, με τον «πρόεδρο» να αντλεί την εξουσία του από τον συμβολισμό του αξιώματος και το γεγονός ότι αποτελεί εθιμικά και *ex officio* τον επίσημο διαπραγματευτή της τουρκοκυπριακής κοινότητας στις συνομιλίες για το κυπριακό. Δίνει επίσης την «επίσημη» εντολή για σχηματισμό «κυβέρνησης». Ο εκάστοτε «πρόεδρος της ΤΔΒΚ» εκπροσωπεί την τουρκοκυπριακή πλευρά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και έχει περιορισμένες αρμοδιότητες και εξουσίες ως προς την εσωτερική διακυβέρνηση της κοινότητας. Ιδιαίτερο βάρος και κύρος στο «προεδρικό αξίωμα» προσέδωσε ο εκλιπών ηγέτης των Τουρκοκυπρίων Ραούφ Ντενκτάς, μια ισχυρή προσωπικότητα με πολλαπλούς δεσμούς με το τουρκικό βαθύ κράτος, με σταθερά αδιάλλακτη γραμμή στο κυπριακό υπέρ της δημιουργίας δύο

---

¹ Επίκουρος καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

ξεχωριστών κρατών και που πολλές φορές ήταν σε θέση να επηρεάσει ή/και να καθορίσει την πολιτική για το κυπριακό και να την «επιβάλει» ακόμα και στην Τουρκία.

Η ψηφοφορία στην κατεχόμενη Κύπρο αποτελεί μια διαδικασία η οποία δεν ενέχει τα χαρακτηριστικά που κατανοούμε σε αντίστοιχες εκλογικές διαδικασίες σε δημοκρατικές χώρες. Η παρατήρηση αυτή δεν αφορά τόσο το καθαρά διαδικαστικό σκέλος οργάνωσης εκλογών, αλλά κυρίως το ζήτημα της πιθανής νομιμοποίησης ενός παράνομου καθεστώτος που μπορεί να προσδώσει μια εκλογική διαδικασία. Εξ ου και αποφεύγεται συνήθως ο χαρακτηρισμός εκλογές και χρησιμοποιείται ο όρος ψηφοφορία. Η εγγενώς αντιδημοκρατική φύση αυτής της διαδικασίας στα κατεχόμενα τεκμαίρεται -και επιτρέπεται- από τις συνθήκες που δημιουργούνται εκ της παρανομίας της κατοχής: τις διαχρονικές επεμβάσεις της Τουρκίας στην διαδικασία και τη νόθευση του αποτελέσματος που εξ' αυτών προκύπτει, είτε μέσω της δημογραφικής αλλαγής που επέφερε ο εποικισμός, είτε με τις πολλαπλές δυνατότητες και πρακτικές επηρεασμού της βούλησης του εκλογικού σώματος μέχρι και καθορισμού του αποτελέσματος που έχει στη διάθεση της η Τουρκία (π.χ., χρηματισμός) αφού αποτελεί τον μοναδικό χρηματοδότη του παράνομου καθεστώτος. Όλα αυτά παραβιάζουν τη δημοκρατική έκφραση της γνώμης των Τουρκοκυπρίων. Οι ψηφοφορίες / εκλογικές διαδικασίες, λοιπόν, στη κατεχόμενη Κύπρο πρέπει να κατανοούνται ως ο μηχανισμός μέσα από τον οποίο αναδεικνύεται ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας και συνομιλητής στις διαδικασίες επίλυσης του κυπριακού. Δεν αποτελεί σε καμιά περίπτωση αποδεικτικό στοιχείο νομιμοποίησης του παράνομου καθεστώτος.

Το πλαίσιο της πρόσφατης εκλογικής διαδικασίας

Η ψηφοφορία για την ανάδειξη του ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας είχε προκηρυχθεί για τον προηγούμενο Απρίλη αλλά αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και καθορίστηκε για τον Οκτώβριο. Δεδομένου ότι ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας εκλέγεται με βασική εντολή τη διαπραγμάτευση στο κυπριακό, οι εκλογές αυτές συνήθως χαρακτηρίζονται ως «εκλογές του κυπριακού». Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, το κυπριακό ήταν ένα σημαντικό κομμάτι της όλης εικόνας αλλά όχι το μοναδικό (δες πιο κάτω). Οι δύο βασικοί αντίπαλοι ήταν ο κεντροαριστερός Μουσταφά Ακκιντζί μέχρι πρότινος «πρόεδρος» της τουρκοκυπριακής κοινότητας και ο δεξιός Ερσίν Τατάρ, πρόεδρος του μεγαλύτερου

κόμματος στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, του (εθνικιστικού) Εθνικού Κόμματος, και μέχρι πρότινος «πρωθυπουργός» των κατεχομένων.

Ολόκληρη η προεκλογική εκστρατεία χαρακτηρίστηκε από τις έντονες παρεμβάσεις της Τουρκίας και του Ερντογάν προσωπικά, εναντίον της υποψηφιότητας του Μ. Ακκιντζί. Οι παρεμβάσεις αυτές πήραν διάφορες μορφές:

- το άνοιγμα μέρους της περικλειστης πόλης των Βαρωσίων κατά παράβαση όλων των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ λίγες μέρες πριν την ψηφοφορία,
- πιέσεις προς τον Ακκιντζί για απόσυρση της υποψηφιότητας του, ακόμη και απειλές κατά της ζωής του όπως κατάγγειλε ο ίδιος,
- πληθώρα δημόσιων δηλώσεων Τούρκων αξιωματούχων, προεξάρχοντος του Τ. Ερντογάν, υπέρ του Ε. Τατάρ και εναντίον του Μ. Ακκιντζί,
- επαναλειτουργία μεγάλων έργων που διακόπηκαν προσωρινά για τεχνικούς λόγους προς υποστήριξη του Ε. Τατάρ, όπως ο αγωγός νερού από την Τουρκία στα κατεχόμενα,
- κινητοποίηση του ισχυρού μηχανισμού της τουρκικής πρεσβείας και άλλων υπηρεσιών στα κατεχόμενα υπέρ του Ε. Τατάρ,
- δωροδοκίες ομάδων πληθυσμού μέσω επιδομάτων της τελευταίας στιγμής, αλλά και χρηματισμός σε προσωπικό επίπεδο.

Τα στοιχεία αυτά, όπως και άλλα, καταγράφηκαν σε πλείστα τόσα δημοσιεύματα του τουρκοκυπριακού τύπου.

Ένα δεύτερο στοιχείο του προεκλογικού πλαισίου ήταν η ισχυρή πόλωση των δύο βασικών πολιτικοϊδεολογικών μπλοκ, της ευρύτερης κεντροαριστεράς και της αντίστοιχης κεντροδεξιάς, στη βάση αντιθετικών πολιτικών προγραμμάτων. Τα δύο μπλοκ αν και αρκετά ανομοιογενή στο εσωτερικό τους όπως καταμαρτυρεί και ο αριθμός των υποψηφιοτήτων εντός του κάθε μπλοκ (δύο εντός του κεντροαριστερού και εννέα εντός του κεντροδεξιού) χωρίστηκαν σε δύο μεγάλα ζητήματα.² Από τη μια, το ένα μεγάλο επίδικο ήταν η σχέση της τουρκοκυπριακής κοινότητας με την Τουρκία. Αυτό το έντονα ταυτοτικό ζήτημα έφερε σε ευθεία σύγκρουση τους υποψήφιους της κεντροαριστεράς, και ειδικά τον Μ. Ακκιντζί, με την Τουρκία και τον Ερντογάν

---

² Δες, Nikolaos Stelgias, The Showdown for the new Turkish Cypriot Leadership. Federalists vs Ankara's bloc, EASTERN MEDITERRANEAN POLICY NOTE, Cyprus Center for European and International Affairs, University of Nicosia, September 2020, No. 54, Nicosia, https://cceia.unic.ac.cy/wp-content/uploads/EMPN_54.pdf

προσωπικά. Η μερίδα αυτή των Τουρκοκυπρίων που εκφράζεται από τον Μ. Ακκιντζί, αντιδρά έντονα στην αφομοίωση της τουρκοκυπριακής κοινότητας που επιχειρεί η Τουρκία τόσο με πολιτικούς όσο και με θρησκευτικούς όρους, καθώς και στον κίνδυνο απώλειας των ιδιαίτερων κοσμικών χαρακτηριστικών της κοινότητας.³ Ο έτερος σημαντικός υποψήφιος της κεντροαριστεράς, ο Τουφάν Ερχιουρμάν, ηγέτης του παραδοσιακού αριστερού Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (ΡΤΚ), αν και πιο προσεκτικός, υποστήριξε και αυτός, όπως και το κόμμα του, την παραδοσιακή αριστερή θέση για αυτονομία της τουρκοκυπριακής κοινότητας και ισότιμη σχέση με την Τουρκία.

Το δεύτερο μεγάλο επίδικο ήταν η μορφή της επιδιωκόμενης λύσης στο κυπριακό. Η ευρύτερη κεντροαριστερά συσπειρώθηκε, παρά τις παραλλαγές των προσεγγίσεων της, υπέρ της ομοσπονδιακής λύσης του κυπριακού. Η κεντροδεξιά από την άλλη, με ομολογουμένως μεγαλύτερες αποκλίσεις στο εσωτερικό της και με ορισμένους υποψήφιους να σχοινοβατούν σε θέσεις ενός ιδιότυπου καθεστώτος τουρκοκυπριακού εθνικισμού που κρατά κάποιες αποστάσεις από την Τουρκία, στην πλειοψηφία του, τοποθετήθηκε υπέρ της θέσης είτε για συνομοσπονδία είτε για δύο ανεξάρτητα κράτη, συμβαδίζοντας πλήρως με τις διακηρύξεις και στοχεύσεις της τουρκικής κυβέρνησης.

Στον πρώτο γύρο της ψηφοφορίας και παρά την μεγάλη αποχή (42% περίπου) έγινε το αναμενόμενο, με τους δύο βασικούς διεκδικητές, Μ. Ακκιντζί και Ε. Τατάρ, να προχωρούν στον δεύτερο γύρο. Το αποτέλεσμα του πρώτου γύρου, με τους δύο κεντροαριστερούς υποψήφιους να αθροίζουν πέραν του μισού εκλογικού σώματος που πήγε στις κάλπες (Ακκιντζί 29.8% και Ερχιουρμάν 21.7%), δημιούργησε έναν ενθουσιασμό στους υποστηρικτές Ακκιντζί ένθεν και ένθεν του συρματοπλέγματος θεωρώντας σχεδόν σίγουρη τη νίκη του στον δεύτερο γύρο, αφού ανέμεναν το ΡΤΚ να ψηφίσει (όπως και έκανε) υπέρ του κ. Ακκιντζί.

Οι πιο σοβαροί αναλυτές που έβλεπαν πέραν του ενθουσιασμού και της δικής τους θέλησης, διέβλεπαν μια οριακή μάχη. Αυτή η πιο συγκρατημένη εκτίμηση βασιζόταν τόσο σε μια σειρά αναπάντητων μέχρι εκείνη τη στιγμή ερωτημάτων όσο και στην κατανόηση ότι μέρος των ψηφοφόρων του Ερχιουρμάν δεν ήταν αριστεροί ούτε με σταθερή τοποθέτηση στο κυπριακό και στη μορφή της σχέσης με την Τουρκία. Μέρος των ψηφοφόρων του Ερχιουρμάν ήταν κεντροδεξιάς προέλευσης, ακόμα και έποικοι, με ευαισθησία μεν ως προς την διαφύλαξη της ιδιαίτερης τουρκοκυπριακής

---

³ Νίκος Μούδουρος, «Ποιος (θα) είναι ο «ακρίτας» της Τουρκίας;», <https://www.kathimerini.com.cy/gr/politiki/poios-tha-einai-o-akritas-tis-toyrkias>

ταυτότητας, οι οποίοι όμως δεν συμμερίζονταν την έντονη ρήξη του Ακκιντζί με την Τουρκία.

Τα κρίσιμα ερωτήματα της εβδομάδας που μεσολάβησε από τον πρώτο στον δεύτερο γύρο ήταν η συμπεριφορά αυτών που απείχαν στον πρώτο γύρο καθώς και αυτών που ψήφισαν άλλους υποψήφιους, η πιθανή σύμπτυξη συνεργασιών μεταξύ κομμάτων ή υποψηφίων και η στάση της Τουρκίας.

Το τελικό αποτέλεσμα και η ερμηνεία του

Ως είναι ήδη γνωστό, νικητής στον δεύτερο γύρο αναδείχθηκε ο υποψήφιος της δεξιάς και εκλεκτός της Άγκυρας, Ερσίν Τατάρ, με 51.7% των ψήφων αποδεικνύοντας ότι στην εκλογική πολιτική οι μαθηματικές πράξεις είναι συνήθως πιο πολύπλοκες. Το αποτέλεσμα αυτό πρέπει να αναλυθεί σε δύο διαστάσεις. Η ερμηνεία του αποτελέσματος αφενός και η επόμενη μέρα τόσο στα κατεχόμενα όσο και στο κυπριακό, αφετέρου.

Αναλύοντας το αποτέλεσμα μπορούμε να συνοψίσουμε ορισμένες βασικές εκτιμήσεις. Πρώτο, ο Ε. Τατάρ κατάφερε να κινητοποιήσει οριακά περισσότερους ψηφοφόρους σε σχέση με τον κεντροαριστερό Μ. Ακκιντζί (48.3%), ιδιαίτερα ανάμεσα σε αυτούς που απείχαν στον πρώτο γύρο. Στον δεύτερο γύρο των εκλογών παρατηρήθηκε αυξημένη συμμετοχή (67.3%) σε σχέση με τον πρώτο γύρο (58%) που προφανώς ωφέλησε τον Τατάρ. Σε αυτό συνέβαλε ο διαχρονικά ισχυρός μηχανισμός του κόμματος Εθνικής Ενότητας, του βασικού πολιτικού σχηματισμού της τουρκοκυπριακής δεξιάς και παραδοσιακό κόμμα του «κράτους» στα κατεχόμενα με την πληθώρα πελατειακών δικτύων που εξουσιάζει. Σημαντική υπόμνηση εδώ είναι ότι μια σημαντική μερίδα του τουρκοκυπριακού πληθυσμού και των εποίκων επωφελείται από την ύπαρξη και αναπαραγωγή των (παράνομων) δομών εξουσίας και, έστω και αν δεν αποδέχονται τον σφιχτό εναγκαλισμό της Τουρκίας, μπροστά στο δίλημμα ρήξη ή διατήρηση προνομίων επιλέγει το δεύτερο. Ας μην ξεχνάμε ότι στην κατεχόμενη Κύπρο οι περισσότεροι εργαζόμενοι εργοδοτούνται στον «δημόσιο τομέα», ο οποίος εξαρτάται πλήρως οικονομικά από την Τουρκία.

Δεύτερο, επιβεβαιώθηκε ακόμα μια φορά ότι ο συσχετισμός των δυνάμεων στην τουρκοκυπριακή κοινότητα παραμένει υπέρ της ευρύτερης δεξιάς. Και αυτό παρά την πολυδιάσπαση στον ευρύτερο χώρο της κεντροδεξιάς που παρατηρήθηκε στον πρώτο

γύρο και παρά τις αλλαγές που έχουν ήδη επισυμβεί με την αύξηση της επιρροής της κεντροαριστεράς. Σε αυτό συμβάλλει προφανώς καθοριστικά η παρουσία των εποίκων, οι οποίοι αν και δεν αποτελούν ομοιογενές μπλοκ, είναι πιο συντηρητικοί σε σχέση με τους Τουρκοκύπριους και πιο δεκτικοί στα εθνικιστικά κελεύσματα. Πρέπει, όμως, να σημειωθεί ότι ο συσχετισμός αυτός δεν είναι στατικός, έχει ήδη μεταβληθεί, και κατατείνει πλέον σε μια εύθραυστη πλειοψηφία. Το αν αυτό θα αλλάξει ξανά προς όφελος της δεξιάς μετά την επικράτηση Τατάρ παραμένει προς απόδειξη.

Τρίτο και το πλέον καθοριστικό στοιχείο στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος προς όφελος του Ε. Τατάρ ήταν ο ρόλος που διαδραμάτισε η Τουρκία. Παρά την εξασθένηση της επιρροής της τα τελευταία χρόνια, ως αποτέλεσμα της κινητοποίησης τουρκοκυπριακών πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων τόσο σε πολιτικό όσο και σε πολιτισμικό επίπεδο, εξακολουθεί να διαθέτει ισχυρά κανάλια επιρροής, τα οποία και αξιοποίησε πλήρως. Η πλήρης κινητοποίηση της τουρκικής πρεσβείας στα κατεχόμενα ήταν ένας σοβαρός μοχλός πίεσης προς τους δεξιούς και συντηρητικούς ψηφοφόρους και ειδικά τους έποικους. Περιοχές με μεγάλη παρουσία εποίκων, όπως οι επαρχίες Τρικώμου και Αμμοχώστου, ψήφισαν με μεγάλη πλειοψηφία υπέρ του Ε. Τατάρ. Αντίθετα, ο Μ. Ακκιντζί πλειοψήφησε, όπως δείχνει το εκλογικό αποτέλεσμα, σε περιοχές όπου η πλειοψηφία είναι Τουρκοκύπριοι. Σε αυτό προφανώς συνέβαλε και η έντονη πόλωση γύρω από τα ζητήματα ταυτότητας που βρίσκονταν στην καρδιά της αντιπαράθεσης γύρω από τη σχέση της τουρκοκυπριακής κοινότητας με την Τουρκία, στην οποία (πόλωση) πρωταγωνίστησε και ο ίδιος ο Ακκιντζί. Αυτή η πόλωση όμως του στοίχισε σε εκλογική επιρροή, αφού διέυρνε το χάσμα με τους έποικους που έχουν σημείο αναφοράς την Τουρκία, αλλά και με σημαντική μερίδα της τουρκοκυπριακής κοινότητας που θέλει να διατηρήσει τη σχέση με την Τουρκία⁴. Αρκετοί εξ' αυτών ψήφισαν στο τέλος Ε. Τατάρ.

Τέταρτο, ο πραγματικός νικητής των εκλογών σε τελική ανάλυση ήταν ο ίδιος ο Ερντογάν, ο οποίος με την όλη του παρουσία και συμπεριφορά μετέτρεψε τις εκλογές σε καθαρά προσωπικό στοίχημα το οποίο δεν είχε περιθώριο να χάσει. Ο νέος τουρκοκύπριος ηγέτης βρίσκεται σε πλήρη ταύτιση με τη δική του γραμμή, κάτι που εκτιμάται ότι θα διευκολύνει την αύξηση της επιρροής της Τουρκίας στην κατεχόμενη Κύπρο.

Πέμπτο, η τουρκοκυπριακή κοινότητα, φαίνεται ότι βρίσκεται σε μια κρίσιμη ιστορική καμπή δεδομένου ότι παρουσιάζεται περίπου διχοτομημένη, όπως

---

⁴ Κτωρής Σώτος, «Ηχηρό μήνυμα αποδοκιμασίας στην Τουρκία το 48% που πήρε ο Ακκιντζί», *Χαραυγή*, σελ. 7 20 Οκτωβρίου 2020.

καταμαρτυρεί το διόλου ευκαταφρόνητο ποσοστό του Ακκιντζί. Ένα ποσοστό το οποίο επιτεύχθηκε σε συνθήκες ανοιχτής ρήξης με την Τουρκία κατά το μεγαλύτερο μέρος της θητείας του και ειδικά στην προεκλογική περίοδο. Το ψηλό ποσοστό του Μ. Ακκιντζί αφ' εαυτού, αντανακλά την ιστορική εξέλιξη της τουρκοκυπριακής ψήφου αν το δούμε και από τη σκοπιά της εκλογικής κοινωνιολογίας. Ιδωμένο σε μακροϊστορική οπτική, παρατηρούμε ότι υπάρχει μια σταδιακή πολιτικοϊδεολογική μετατόπιση σημαντικού τμήματος της τουρκοκυπριακής κοινότητας υπέρ θέσεων προάσπισης της κοινοτικής τους ύπαρξης και αυτονομίας και που κυρίως εκφράζονται από αριστερά ρεύματα. Η εκλογική συμπεριφορά των τουρκοκυπρίων εκφράζει στο πολιτικό-εκλογικό πεδίο διεργασίες που συντελούνται εδώ και χρόνια στην κοινότητα και που τείνουν σε αυτονόμηση από την Άγκυρα, η οποία όμως μετά το πρόσφατο αποτέλεσμα, τίθεται πλέον εν αμφιβόλω.

Συμπερασματικά: η επόμενη μέρα

Σε σχέση με την ίδια την τουρκοκυπριακή κοινότητα τα ερωτήματα για την πορεία της είναι πλέον θεμελιώδη και υπαρξιακά παρά το καλό αποτέλεσμα των δυνάμεων διατήρησης της κοινοτικής αυτονομίας και ταυτότητας, όπως εκφράστηκαν με την ψήφο στον Ακκιντζί. Έστω και αν εκλογή ηγέτη στην τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν μπορεί από μόνη της να δημιουργήσει νέα δεδομένα στο κυπριακό, είναι εντούτοις σημαντική για τη δυναμική εξέλιξη της δομής των σχέσεων της κοινότητας με την Τουρκία.

Στα καθαρά **ενδοκοινοτικά ζητήματα**, προκύπτει άμεσο ζήτημα σχηματισμού νέας «κυβέρνησης» δεδομένου ότι ο μέχρι πρότινος «πρωθυπουργός» Τατάρ εκλέχτηκε «πρόεδρος», και ο μέχρι πρότινος συνεταίρος του, «αναπληρωτής πρωθυπουργός» και «υπουργός εξωτερικών», Κουντρέτ Οζερσάϊ, παραιτήθηκε προεκλογικά εκφράζοντας τη δυσaréσκεια του για τη στήριξη της Τουρκίας στον Τατάρ. Οι διεργασίες σχηματισμού του νέου συνασπισμού εξουσίας θα καταδείξουν πως αποκρυσταλλώνεται το νέο πεδίο των συνεργασιών στους δύο βασικούς ιδεολογικούς χώρους και ειδικά στον χώρο της δεξιάς.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι νέες δυναμικές που θα διαμορφωθούν στον χώρο της τουρκοκυπριακής δεξιάς, μια μερίδα της οποίας είχε αρχίσει να αναπτύσσει μια ιδιόμορφη ρητορική αυτονομίας από την Τουρκία (π.χ., ο Σερντάρ

Ντενκτάς υιός του ιστορικού ηγέτη των Τουρκοκυπρίων Ραούφ Ντενκτάς). Η εκλογή Τατάρ και η πλήρως υποτακτική σχέση που διατηρεί με τον Ερντογάν, ίσως δρομολογήσει αλλαγές προς μεγαλύτερη ώσμωση της τουρκοκυπριακής δεξιάς με την Τουρκία.

Στο **κυπριακό** τα πράγματα δυσκολεύουν περισσότερο. Ο Τατάρ θα πάει σε συνομιλίες διότι δεν έχει την πολυτέλεια να χρεωθεί το όποιο αδιέξοδο. Ενδεχομένως να μην απορρίψει τελεσίδικα την ομοσπονδία, αλλά θα θέσει όλες τις άλλες επιλογές στο τραπέζι, όπως και το θέμα του φυσικού αερίου απαιτώντας διαμοιρασμό. Σε κάθε περίπτωση, οι θέσεις που εκφράζει ο Τατάρ περί δύο κρατών είναι δύσκολο να συγκεραστούν όχι μόνο με τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς, αλλά και με τις πάγιες θέσεις του ΟΗΕ. Είναι επίσης πολύ πιο εύκολο να ποδηγετηθεί από την Άγκυρα με ότι αυτό συνεπάγεται. Τα μεγάλα θέματα των εγγυήσεων, της ασφάλειας, της παραμονής στρατευμάτων και της πολιτικής ισότητας παραμένουν ανοιχτά και η παρουσία Τατάρ και οι σκληρές και άκαμπτες θέσεις που υιοθετεί σε ζητήματα που σχετίζονται με το εδαφικό, τις θεμελιώδεις ελευθερίες, την κατανομή των εξουσιών δεν προοιωνίζουν κάτι καλό.

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος που ελλοχεύει, όμως, είναι μια πιθανή στροφή στον στόχο του τουρκικού κράτους για προσάρτηση πλέον των κατεχομένων, παρά για λύση δύο κρατών ή συνομοσπονδίας, δεδομένης της όλης στάσης της Τουρκίας τα τελευταία τρία χρόνια. Η Αμμόχωστος για παράδειγμα, αντιμετωπίζεται από αρκετούς αναλυτές και σχολιαστές ως κάτι πέραν μιας απλής προεκλογικής κίνησης στήριξης ενός υποψηφίου. Πίσω από αυτή την κίνηση βρίσκονται τεράστια τουρκικά συμφέροντα που επιδιώκουν οικονομική εκμετάλλευση της περιοχής και η οποία εκτιμάται ότι ως μια πιθανή πρώτη κίνηση που αποδεικνύει τη νέα στόχευση της Τουρκίας.

Στο καθαρά διαδικαστικό επίπεδο, που αναπόφευκτα όμως θα επηρεάσει και το ουσιαστικό κομμάτι, το κυπριακό πιθανόν να επιδιωχθεί να ενταχθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο επίλυσης περιφερειακών προβλημάτων, ίσως ακόμα και των ευρύτερων ελλαδοτουρκικών διαφορών, κάτι πολύ ανησυχητικό.